

2 Tisdag

Dalarnas Tidningar

Greider får brev från arbetare som tycker att han skämmer ut en hel klass (...).

Jens Runnberg **KULTUR** SIDAN 9

Gunhild Roos på Husbyringen och Karin Eriksson ger en överblick över den en kilometer långa geologislingan.

FOTO: KARIN GRAHN WETTER

ENKÄT KLIMATET

Geologerna Roos och Eriksson är inte rädda för klimatförändringarna. De tror att orsaken är naturlig.

Vad tror du är den största orsaken?

Anne-Marie Gustafsson, florist, Hedemora:
– Det är människans inverkan, hur vi lever. Det är inte bara bilarna utan massa olika saker som samverkar.

Michael Bergman, stadsarkitekt, Hedemora:
– Vår livsstil, hur vi äter och transporterar oss. Hur vi producerar vår energi.

Monica Palin-Willett, ledig, Kloster:
– Det är människan som förorenar och alla fabriker.

Nunne Lindeberg, byggnadsarbetare, Hedemora:
– Alla utsläpp. Bilar fanns inte förr, det är vi människor som har skapat de här förändringarna.

Lilian Perers, husmor Vikmanshyttans kyrka, Sjönsbo:
– Människor. Vår generation lever över jordens tillgångar.

Tusenårig resa till fots

STJÄRNSUND
Geologislingan på berget mellan Stjärnsund och Kloster har uppträderats. Geologernas perspektiv saknas i klimatdebatten, tycker Karin och Gunnar Eriksson.

– Vi tror inte att vi lever i någon domedags-tid. Klimatet är i ständig rörelse, säger Gunnar Eriksson.

Geologerna Karin och Gunnar Eriksson har hängt upp nya skyltar, skrivit om texterna och rensat upp vid de olika stationerna längs geologislingan.

De gamla skyltarna hade hängt kvar sedan 1975. En del av informationen stämde inte längre.

– Geologin är inte statisk, det är en vetenskap där man hela tiden gör nya upptäckter, förklarar Gunnar Eriksson.

Slingan är omkring en kilometer lång med tolv stationer och ligger längs med

Husbyringen. Karin och Gunnar har grävt större hål för att besökarna ska kunna se de olika jordlagren.

Utvalda platser visar hur landskapet såg ut och förändrades när inlandsisen låg över Sverige för 10 000 år sedan.

Första stationen är högt belägen, ovanför högsta kustlinjen. Dit nådde aldrig det inlandshav som uppstod när inlandsisen smälte undan och drog sig västerut.

– I marken ser man att det var skärgård här. Det låg öppet vatten här ifrån till lång in i Finlands inland, säger Karin Eriksson.

Nu breder en stor skog ut sig där hon pekar.

Dramatiska klimatförändringar är ingenting nytt, menar Karin och Gunnar.

Geologerna har en annan uppfattning om varför medeltemperaturen stiger och isarna smälter, än de som i dagens debatter lägger skulden på miljöförstöringar och koldioxidutsläpp.

Jordens naturliga köld-

Geologen Karin Eriksson ser ut över det som en gång varit ett hav. "Här skvalpade vågorna och sälarna simmade omkring".

och värmeperioder spelar större roll än människans påverkan, menar de.

– Det finns många anledningar till varför klimatet förändras. Solens instrålning kan öka och minska och jordaxelns lutning förändras, förklarar Karin.

Hon visar hur stora stenblock slipats runda av

Ofta används 1980-talet i jämförelser om klimatförändringar som om 1980 skulle vara normalt. Men det finns inget som är normalt.

GEOLOGEN KARIN ERIKSSON

vågor och östliga vindar som bearbetat sluttningarna under.

Sverige har genomgått flera köld- och värmeperioder och Östersjön har varit både ett salt hav och en sötvattensjö.

Koldioxidutsläppen står för en väldigt liten del av påverkan på temperaturen. Geologernas perspektiv saknas i klimatdebatten, menar de.

– Ofta används 1980-talet i jämförelser och klimatför-

ändringar som om 1980 skulle vara normalt. Men det finns inget som är normalt, säger Karin Eriksson.

Intresset för en geologislinga borde vara högt med tanke på hur stor klimatdebatten är.

I söndags avslutades Tällberg Forum där man bland annat diskuterade koldioxidutsläppen, med omkring 1 000 inbjudna delegater från över 70 länder.

Gunhild Roos på Husbyringen vet inte hur många som besöker geologislingan utanför Stjärnsund, men några bilar brukar hon se på parkeringen.

Hon hoppas få upp intresset bland skolklasser och lärare.

– Jag tycker att det är otroligt intressant. Ju mer jag får veta desto intressantare blir det. Det skulle vara fantastiskt bra för skolklasser att få komma hit, säger Gunhild Roos.

Karin Grahn Wetter
0225-59 54 20
karin.grahn.wetter@dt.se